

תאריך עדכון: 25/8/2019

שם ומספר הקורס: הליכים דיגיטליים ומקוונים ליישוב סכסוכים,

חנן מנדל

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תש"פ סמסטר: ב' היקף שעות: 2 ש"ס – דו שבועי, ימי

שלישי 8:30-11:45

אתר הקורס באינטרנט: במערכת המודל

א. מטרת הקורס: להכיר לתלמידים את תחום יישוב הסכסוכים הדיגיטלי והמקוון; להעריך ולבקר את ההשפעות של טכנולוגיות מתקדמות ושל העולם המקוון על יישוב סכסוכים.

ב. תוכן הקורס: תחום יישוב הסכסוכים, כתופעה וצורך אנושי וחברתי, עושה שימוש בטכנולוגיות המצויות בידי האדם בתקופות השונות. עם התפתחות כלים דיגיטליים, ממוחשבים ומקוונים, נעשה שימוש בהם לצורך יישוב סכסוכים. כדוגמאות להתפתחויות אלו ניתן להזכיר את ההליכים המקוונים ליישוב סכסוכים (ODR) הקיימים למכביר ברשת האינטרנט, וכן כלים דיגיטליים המשמשים לניהול משאים ומתנים וגיבוש פשרות (Automated Negotiation Agents), כמו גם את השימוש של בתי המשפט בכלים ממוחשבים. השימוש בטכנולוגיות אלו משנה את פני יישוב הסכסוכים, מעמיק את השימוש בהם, ומעלה שאלות רבות חדשות באשר לאופי התחום. בקורס נסקור את ההתפתחויות השונות, נציג אותם, נעמיד אותם במסגרת תיאורטית של התפתחות תחום יישוב הסכסוכים והמשפט, ונדון באתגרים החדשים שמעלה תחום מסקרן ונחשוני זה.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים): הוראה פרונטלית, בתוספת אתר מתוקשב מלווה המכיל חומרי קריאה, קבוצת דיון, וחומרי עזר. תנתן הרצאת אורח והדגמה של טכנולוגיות מקוונות ליישוב סכסוכים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

1. הקדמה: על מהפכות ביישוב סכסוכים
2. השינויים בבתי המשפט: מחשוב וטכנולוגיה
3. יישוב סכסוכים בעולם המקוון: טענות ופתיחת הליכים
4. דיון מקוון: על ההליכים (Procedures) והשפעת הטכנולוגיה עליהם
5. DSD דיגיטלי (Digital Dispute System Design)
6. דיון מקוון: הקשר בין מסחר, משפט בינלאומי, ומערכות יישוב סכסוכים מקוונים.
7. הכרעה דיגיטלית
8. מו"מ אוטומטי
9. הרצאת אורח: הדגמה של הליך מקוון
10. הצגת דוגמאות להליכים ליישוב סכסוכים בעולם ובישראל

11. הליכים מקוונים לקביעת מדיניות: E-democracy, יישוב סכסוכים מקוון ודיפלומטיה

12. ביקורת: הוליזם, אנושיות ומורכבות

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס המבוא "יסודות המשפט".

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות בשיעורים וקריאת חומרי רקע, הגשת עבודה כתובה במהלך הסמסטר ומבחן סופי.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי, המבוסס על ציון העבודה (20%) והמבחן הסופי (80%).

ד. ביבליוגרפיה: (קריאת החובה מסומנת ב-*)

אברהם טננבוים "יישוב סכסוכים מקוון - ההווה והעתיד" **שערי משפט** ג 75 (תשס"ב).

Michael Froomkin, *ICANN'S Uniform Dispute Resolution Policy – Causes and (Partial) Cures*, 67 BROOK. L. REV. 605 (2002).

Ethan Katsh, Janet Rifkin & Alan Gaitenby, *E-Commerce, E-Disputes and E-Resolution: In the Shadow of eBay Law*, 15 OHIO ST. J. ON DISP. RESOL. 705 (2000).

ETHAN KATSH & JANET RIFKIN, ONLINE DISPUTE RESOLUTION: RESOLVING DISPUTES IN CYBERSPACE 45-70, 71-116 (2001).

Ethan Katsh & Leah Wing, *Ten Years of Online Dispute Resolution (ODR): Looking at the Past and Constructing the Future*, 38 U. TOL. L. REV. 19 (2006).

* Konstantinos Komaitis, *Pandora's Box is Finally Opened: The Uniform Domain Name Dispute Resolution Process and Arbitration*, 19(1) INT. REV. LAW. COMPUT. TECH. 99 (2005).

Herbert Kritzer, *The Professions are Dead, Long Live the Professions: Legal Practice in a Postprofessional World*, 33 L. & SOC'Y REV. 713 (1999).

Cara Cherry Lisco, *Case Study in Online Mediation: Resolution Across Borders* (2002), available at http://www.ombuds.org/cyberweek2002/library/lisco_ecommerce_article.doc.

* Carrie Menkel-Meadow, *Are There Systemic Ethics Issues in Dispute System Design? And What We Should [Not] Do About It: Lessons from International and Domestic Fronts*, 195 HARV. NEGOT. L. REV. 14 (2009).

Orna Rabinovich-Einy, *Balancing the Scales: The Ford-Firestone Case, the Internet and the Future Dispute Resolution Landscape*, YALE J. OF L. & TECH. 1 (2004).

Orna Rabinovich-Einy, *Technology's Impact: The Quest for a New Paradigm for Accountability in Mediation*, 11 HARV. NEG. L. REV. 253 (2006).

Orna Rabinovich-Einy, *Beyond Efficiency: The Transformation of Courts Through Technology*, 12 UCLA L. & TECH. J. 1 (2008).

Amy J. Schmitz, *"Drive-Thru" Arbitration in the Digital Age: Empowering Consumers Through Binding ODR*, 62 BAYLOR L. REV. 178 (2010).

Jean Stefancic & Richard Delgado, *Outsider Jurisprudence and the Electronic Revolution: Will Technology Help or Hinder the Cause of Law Reform?*, 52 OHIO ST. L. J. 847 (1991).

Justice Brian Tamberlin, *Online Dispute Resolution and the Courts*, in PROCEEDINGS OF THE THIRD ANNUAL FORUM ON ONLINE DISPUTE RESOLUTION (Conley Tyler, Melissa, Katsh, Ethan and Choi, Daewon Eds., 2004), available at <http://odr.info/>

* Ernest Thiessen, Paul Miniato & Bruce Hiebert, *ODR and eNegotiation*, in ONLINE DISPUTE RESOLUTION THEORY AND PRACTICE (Mohamed Abdel Wahab, Ethan Katsh & Daniel Rainey eds., 2013).

Melissa Conley Tyler, *115 and Counting: The State of ODR* (2004), available at <http://www.odr.info/unforum2004/ConleyTyler.htm>

Nicholas Westcott, *Digital Diplomacy: The Impact of the Internet on International Relations*, OII Working Paper No. 16 (2008), available at <http://ssrn.com/abstract=1326476>